

Baunegården ved Kirsebærøen 2011

Idékatalog

Vand

Inspiration til aktiviteter med førskolebørn

I førskolealderen skal børn ikke belæres om konsekvenserne ved at vi bruger for meget vand. Fokus bør i stedet være på at få børnene til at opleve, sanse og erfare, at vand er skønt, sjovt, og vigtigt for mig, dig, planter og dyr.

Hvad er vand

Lad børnene fortælle om oplevelser de har haft med vand (vandpjask, strandtur, svømmehal, madlavning, saftvand, regnvejr, give hunden vand, vaske hænder o.s.v.)

Hvor er der vand og hvad bruges det til?

Indenfor

Gå en tur i institutionen og lokaliser alle de steder der er vand

Hvad bruges vandet til:

Lege med

Vaske hænder

Vaske tøj

Drikke

Skylle grøntsager

Skylle ud i toiletet

Børste tænder

Udenfor

Gå en tur i nærområdet og se efter vand (gerne efter regnskyl)

Vandpytter, vand på blade, å-løb, regnvandsopsamler, legetøj, der har samlet vand.

Saml mælkekartonner

I Albertslund bruger vi hver især 104 liter vand om dagen.

I kan samle 104 mælkekartoner som vil give et billede af hvor meget det er. I kan dele kartonerne op i bunker, der svarer til hvad vi bruger vandet til. I en gennemsnitsfamilie vil fordelingen være:

38 liter til bad, vaske hænder, børste tænder

28 liter til toiletskyl

14 liter til tøjvask

10 liter til opvask og rengøring

7 liter til drikke og i madlavning

7 liter til resten (vande blomster, vaske bil, akvarium o.a.)

Hvem bruger også vand?

Plant karse

Plant karse i vindueskarmen. Plant nogle ekstra og undlad at vande dem. Se hvad der sker, hvis det ikke får vand.

Undersøg et vandhul

Marts-november er de bedste måneder hvis man vil kigge på dyrelivet i vores vandløb.

I kan enten tage til Naturcenter Herstedhøje, som har udstyr i kan låne og et vandhul lige i nærheden. Eller I kan indkøbe lidt basisudstyr (et par fiskenet, en stak hvide plastbakker (f.eks. nogle, der har været is i) nogle forstørrelsesglas) og selv finde et vandhul (nogle gange skal man ikke så langt, f.eks. vil der om sommeren nogle gange nå at komme myggelarver i stillestående pytter (spande med regnvand)).

Dyr der fanges i vand, skal blive i vand mens det undersøges og sættes tilbage i samme vandhul bagefter. Hæld derfor lidt vand i plastbakkerne inden i putter smådyr i.

Guldsmedens nymfe er et glubsk rovdyr

Vårfluelarverne bygger flotte huse af pinde, sten eller små sneglehuse

Vandkalven er en bille med et lidt underligt navn.

Den kan transportere luft med sig ned under vandet, ligesom en dykker.

Haletudser

Man må gerne tage haletudser med hjem og følge deres udvikling.

Sidst i marts og i april kan I finde frø- og tudseæg ved bredden af vandhullerne. I kan tage en snes æg eller tudser med hjem og følge deres udvikling. I kan bruge et akvarium eller et stort glas, som I fylder med rent vand fra hanen og noget af søvandet. Undgå mudder og planterester i akvariet, men placer gerne lidt sten i bunden. Hver dag skal vandet iltes, og haletudserne skal have foder. Børnene kan selv ilte vandet ved at puste i det med sugerør, eller I kan skifte halvdelen af vandet. Haletudserne kan I fodre med en smule

fiskefoder. Når haletudserne får ben, skal de have mulighed for at trække luft, så husk at lægge sten eller flydende pinde i akvariet. De voksne frøer skal fragtes tilbage til det samme vandhul, hvor haletudserne kom fra.

Pasningsguide til haletudser: <http://www.groen-skole.kk.dk/bhaver/pashaletudser.pdf>

Haletudser – beskrivelse af aktivitet og udvikling: <http://www.skoveniskolen.dk/default.asp?m=17&a=211>

Hvor kommer vandet fra

Vandet kommer ud af vandhanen. Ja, men hvor kommer vandet fra, før det når vores vandhane? Her i Danmark får vi vores drikkevand fra grundvandet, som hentes op fra jorden og som er dannet af regnvandet.

Vi samler regnvand

På en regnvejrsdag kan I lade børnene samle vand i spande. Hvor meget kan I samle tilsammen? Hæld op i en fælles beholder og tal om, hvad I kan bruge vandet til.

Det er også en god idé at anskaffe en regnvandstønde til institutionen. Saml vand fra et tag og brug det til vanding af blomster. Læg mærke til, hvordan tønden fyldes, når det regner. Husk at tønden skal være lukket, ellers dannes der alger i den.

Observer at det regner på jorden og at regnen siver ned i jorden.

Vandværk på flaske

Jorden rens vandet, når regnen siver ned. Derfor er vores grundvand rent nok til, at vi kan drikke det. I kan selv prøve at rense snavset vand i jord og sand. Brug en omvendt plasticflaske hvor bunden er klippet af. Hæld jord nederst, derefter masser af fint sand. Fyld op med grus og småsten. Hæld noget snavset vand gennem "rensningsanlægget". Vandet skal være tydeligt mudret og fyldt med f.eks små brødkrummer mm. Vandet, der siver ud i baljen (gerne hvid) er blevet rent.

Det skal du bruge:

1 stor sodavandsflaske (1 ½ liter)

Jord

Fint sand

Grus

Småsten

I kan få en pose af det filtergrus, de bruger i Albertslund Vandværk, men almindeligt grus er også fint til formålet.

Kombiner det f.eks. med et besøg på Vandværket.

Besøg Vridsløselille Vandværk (for de største børn).

Et besøg på Vridsløselille vandværk tager ca. ½ time.

Vandpoliti

Denne aktivitet er fundet på Horsens kommunes hjemmeside "Mille" om tips til aktiviteter med børn i dag-institutioner: <http://www.institutioner.horsenskom.dk/Mille/Vand/Sparetips/Vandpoliti.aspx>

I kan opfordre børnene til at lege vandpolitibetjente. Lad dem gennemgå institutionens vandhaner og toiletter. Er der nogle af toiletterne, som løber, eller nogle af vandhanerne, som drypper? Husk også de uden-dørs vandhaner.

Legen kan suppleres med et politiskilt med barnets navn, foto eller tegning af barnet samt ordenstegn, som kan være en kapsel, der er hamret flad.

En god vandpolitibetjent er en, der:

- holder øje med, at vandhanen ikke drypper
- vander blomster med opsamlet regnvand
- sammen med en voksen aflæser vandmåleren (evt. med lommelygte)
- sørger for at der er kold vand fra køleskabet til frokost / frugt

Sange, lege og eventyr

Sange

Bamse og Kyllings regnvejssang

Tre små fisk

Bim bam busse, jeg er en haletudse

Snemand Frost og frøken Tø

Lille sky gik morgentur

Det regner i vor gade

Vandsangen (Povl Kjøller)

Lege

Bygge skibe af træstykker, bark, smågrene, blade, hvad man ellers finder på stedet.

Lade dukker, biler eller legedyr sejle på både i vandpytter, soppebassin, håndvask eller sø (bind snore i skib og "passager").

Tag i svømmehallen eller til stranden.

Lav udendørs legelandskab med bakker, veje og søer.

Undersøge hvad, der flyder og hvad der synker til bunds.

Lege plyspind over rindende å-løb (undlad at smide for mange smågrene og blade i åen, da det kan samle sig senere og besværliggøre gennemstrømningen).

Eventyr

Livsens vand, Brødrene Grimm

Havets mor, grønlandsk

Den lille havfrue, H.C. Andersen

Kontakter og links

Naturcenter Herstedhøje

Vandhulsudstyr: Ketcher / net, bestemmelsesbakke og –kort, lup.

Få meter ved siden af naturcentret er der et lille vandhul, hvor man kan fange guldsmed-larver, vårfluelarver og andre ferskvandsinsekter.

I kan booke jer over internettet eller ringe: Tlf.: 43 47 02 03, hjemmeside med reservation:

<http://www.naturstyrelsen.dk/Naturoplevelser/Beskrivelser/Hovedstaden/Vestskoven/NaturcenterHerstedhoeje/Reservation/>

Vridsløselille vandværk

I kan besøge Vridsløselille Vandværk. Et besøg plejer at tage ½ time. Ring på tlf. 4368 6856 eller skriv til mail info@albforsyning.dk for aftale om besøg.

Har du ideer som kan tilføjes listen?

Hvis du har flere ideer vil det være rigtig godt at få dem med i idékataloget her. Ring eller send mig et par ord om ideerne og jeg tilføjer dem.

Helene Eskildsen

Agenda Center Albertslund

Mail: eskildsen@agendacenter.dk

Tlf.: 4362 2015